

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 23 (2350) 2005 m. lapkričio mėn. 23 d.

Eina 49-tus metus

Melbourne

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

minint lapkričio 23

Pasaulyje vyksta nepaliaujama kova už būvį: tarp gyvulių, žmonių ir tautų. Senovės graikų filosofas Platonas yra pasakęs: "Visos tautos yra nuolaidinėje kovoje viena prieš kitą. Ką mes vadiname taika yra tik supratimas padėtis, kuri iš tikrųjų visas tautas laiko amžino nepaskelbto karo įtempime. Iki šių dienų santykiai tarp tautų pagrįdė nepasikeitė. Kovos supratimas esmėje pasiliko tas pats. tik laikui bėgant išbulėję kovos technika ir taktika, o kiekvienai nauji ginklai kelia pasibaisėjimą.

Mūsų tautai ir valstybei teko labai daug kariauti. Mes neturime tikslų žinių apie Lietuvos kariuomenės senumą bet ją reiktų sieti su Lietuvos valstybės pradžia, tai yra su Mindaugu.

Didžiausias 13 amžiaus susidūrimas su priešu buvo Saulės mūšis. Tas mūšis buvo kaip priešpuolis Livonijos ordinui. Jis įtikino priešą, kad Lietuva yra stipri, ją reikia pripažinti ir su ja skaitytis.

Apskritai lietuviai pasižymėjo karingumu, bei narsumu, todėl buvo sukūrę didelę imperiją. Vytautas Didysis organizuotos kovos dėka sulaukė totorių puolimus, kurie grėsė

visai Europai. Jo globai pasidavė daugelis slavų tautų. Didžiausias istorinis Lietuvos mūšis buvo Žalgirio kautynės. Jose Vytautas vadovavo jungtinėms lietuvių ir lenkų kariuomenėms. Tas mūšis davė lemiamą smūgį kryžiuočiams. Jie daugiau nebedrįso pulti Lietuvos. Tie visi žygiai yra labai reikšmingi mūsų didingai istorijai, jie yra, sakyčiau, pasididžiavimas, bet per daug nutolę nuo mūsų gyvenamojo laikotarpio.

Dabar mes minime ne anuos garsius istorinius laikus, bet 20 amžiaus Lietuvos prisikėlimą. Prisikėlusios Lietuvos kariuomenės organizavimo pradžia laikoma 1918 m. lapkričio 23 d., nes tą dieną buvo išleistas pirmas įsakymas organizuoti pirmąjį Lietuvos kariuomenės pulką. Tai buvo pasiryžimas ginti ginklu paskelbta Lietuvos nepriklausomybę.

Atgimstančiai Lietuvai ir jos jaunai, menkai ginkluotai kariuomenei teko labai daug ir sunkiai kariauti, net trijuose frontuose: su rusais bolševikais, vokiečiais bermontininkais ir lenkais.

Kovojo ir su bolševikais. Tenka priminti Kėdainių, Panevėžio, Alytaus-Jiezno kautynes. Mūsų palyginamai silpnos jėgos, bet nepaprastai didelė dvasia ir pasiryžimu, laimėjo kautynes ir priverė rusų bolševikus pasitraukti iš Lietuvos. 1920 m. buvo pasirašyta garbinga taikos sutartis, kuria rusai išsižadėjo Lietuvos žemių ir carinės Rusijos suverenumo į Lietuvą. Pripažino nepriklausomą Lietuvos valstybę su mums priimtinomis sienomis. Tuo buvo pasiektas didžiausias Lietuvos laimėjimas.

Vokiečių bermontininkams buvo duotas pagrindinis smūgis Radviliškio kautynėse. Sumušusi bermontininkus Lietuvos kariuomenė laimėjo didelį karo grobį ginklų, kurie buvo labai reikalingi.

Ilgiausia kautynė užsitęsė su lenkais. Lenkai buvo labai remiami vakarų alijantų ypač prancūzų. Dielis smūgis buvo duotas lenkams Širvintų kautynėse. Mūsų kariuomenei jau buvo laisvas kelias į Vilnių, bet tuojaus įsikišo Vakarų alijantų komisija ir sustabdė mūsų kariuomenės žygi į Vilnių.

Alijantai buvo pasišovę išspręsti ginčus su lenkais taikiu būdu. Taip ir pasibaigė mūsų kautynės su lenkais. Deja, taika nebuvo laimėta, nes iš mūsų buvo

pareikalauta perdidelė kaina - išsižadėti savo sostinės su vienu trečdaliu Lietuvos teritorijos.

Nepriklausomybės Lietuvai neikas nedavė veltui. Jos sūnūs savo krauju ir aukomis ginklų iškovojo. Garbė Lietuvos Karžygiams - tauta jų niekad nepamirš.

Antrasis pasaulinis karas prasidėjo ketvirtuoju Lenkijos ir Lietuvos padalinimu. Mūsų neutrali politika paliko mus vienus be draugų, o Lenkija buvo savo draugų išduota.

Lietuva pateko į baisią SSR okupaciją. Tik nedidelė tautos dalis paliko tėvynę ir pasitraukė į laisvą vakarų pasaulį. Visi lietuviai tiek pavergti tėvynėje, tiek pasitraukę į vakarų pasaulį nori Lietuvai laisvės ir laukia palankios progos.

Kyla klausimas kaip mes galėsime kovoti dabartinėse sąlygose - atomo, tarpkontinentinių raketų ir žmogaus paleisto žemei palydovo amžiuje.

Tuo yra susirūpinusios jau ir didelės valstybės kaip Didžioji Britanija.

Šiandieną reikia persitvarkyti ir perkalkuoti mūsų kovos metodus. Reikia peržiūrėti ir kritiškai įvertinti mūsų tarpusavio santykius, kurie mano supratimu, yra nepatenkinama, dėl perdidelio susiskaldymo ir politinės aistros, dėl to labai nukenčia mūsų bendri laisvinimo interesai. Būtinai reikia mums suartėti, kad galėtume įsigyti draugų pasitikėjimą. Geri mūsų draugai yra didžiausia mūsų laisvės viltis. Be gerų draugų neįmanoma laisvės kova ir laimėjimas, todėl kiekvienas iš mūsų turi būti geras savo krašto ambasadorius.

Vertinkime mokslą ir kultūrą reikšmę mūsų laisvinimo darbe. Skatindami ir remdami jaunimą siekti mokslo. Nepamirškime, kad ir draugiškame krašte mūsų kultūra niekas nesirūpinas. Ją turime rūpintis mes patys. Todėl organizuokime ir remkime lituanistinius kursus parinkdami geriausius lituanistus mokytojais. Tegul mūsų laisvės kovos kelias būna tautinio susipratimo, mokslo ir kultūros kelias.

(J)

"Tėviškės Aidai" 1957 m. Nr 45(90)

DIDYSIS VILNIAUS SEIMAS

- TAUTOS ATGIMIMO ŠAUKLYS

Vilniaus miesto rūmai (dabar - Lietuvos nacionalinė filharmonija), kuriuose 1905 metų gruodžio 4-5 d. buvo susirinkęs Vilniaus Seimas.

Lietuvos nacionalinė filharmonija sostinės senamiestyje-ne vieno istorinio įvykio liudininkė. Prieš šimtmetį, 1905 metų gruodžio mėnesį, šiame pastate (tuomet municipaliniuose Vilniaus miesto rūmuose) buvo susirinkęs Didysis Vilniaus Seimas. Dvi dienas apie 2 tūkstančiai atstovų iš visų Lietuvos kampelių, Mažosios Lietuvos, taip pat Latvijos, Rusijos, Ukrainos, Lenkijos lietuvių kolonijų karštai ginčijosi dėl Lietuvos ateities.

1905 metai Lietuvoje, kaip ir visoje Rusijos imperijoje, buvo neramūs. Tai revoliucinio sambrūžio prieš caro valdžią laikotarpis. Atgimstančiai lietuvių tautai labai reikėjo politinės vienybės. Tuo metu Lietuvoje vis aktyviau veikė įvairios

politinės srovės. Laikraščio „Vilniaus žinios“ redakcijoje kilo tautos suvažiavimo rengimo idėja.

Suvažiavimo organizacinis komitetas priėmė „Atsišaukimą į lietuvių tautą“, kuriuo ragino iš kiekvieno valsčiaus ir parapijos

atsiųsti atstovus į Vilnių. Šiame dokumente buvo paskelbta politinė suvažiavimo darbo programa.

Likus dviem savaitėms iki suvažiavimo organizacinis komitetas patvirtino Memorandumą Rusijos Ministrų Tarybos Pirmininkui grafiui S.J. Vitei, kuriuo buvo reikalaujama Lietuvos autonomijos.

Didysis Vilniaus Seimas dirbo 1905 metų lapkričio 21-22 (pagal naują kalendorių- gruodžio 4-5) dienomis. Jį pradėjo daktaras Jonas Basanavičius. Po dviejų valandų karštų ginčų sudarytas suvažiavimo prezidiumas. Posėdžiai vyko labai audringai. Buvo priimtos kelios rezoliucijos, kuriose reikalaujama Lietuvai suteikti autonomijos teises su Seimu ir sostine Vilniuje, įstaigose, be rusų kalbos, vartoti ir lietuvių. Suvažiavimo dalyviai ypač pabrėžė tautinio švietimo propagavimo svarbą, reikalavo visus dalykus mokyklose dėstyti lietuviškai. Kai kurios suvažiavimo rezoliucijos buvo itin radikaliai. Žmonės buvo raginami neleisti vaikų į rusiškas mokyklas, jaunuolių - į caro kariuomenę. Taip pat buvo skelbiama, kad nereikia mokėti mokesčių caro administracijai,

raginama uždarinti degtinės monopolius.

Carinė administracija suvažiavimą sutiko priešiška, tačiau buvo priversta paskelbti lengvatas lietuviškajam švietimui. Iš Seimo Vilniuje deputatai parsivežė ir visame krašte išplatino dešimtis tūkstančių atsišaukimų su priimtomis deklaracijomis. Visoje Lietuvoje įtampa augo - daugelyje valsčių buvo išvyti rusai valdininkai, mokytojai, žandarai.

Valdžia šiuos įvykius pavadino „revoliuciniu gaisru“, paskelbė apie pavojų, esą „visi rusai Lietuvoje gali būti išskersti“, ir neramumams malšinti pasitelkė kariuomenę. Maištingiausiame regione - Užnemunėje - buvo paskelbta karo padėtis. Daug kur prasidėjo areštai, nemažai lietuvių aktyvistų nuteisti, ištremti į Sibirą. Kai kurie miesteliai netgi buvo apšaudyti iš sunkiųjų ginklų. Smarkiai nukentėjo Akmenė ir Žagarė.

Caro represijos nepajėgė užgniaužti vis stiprėjančio atgimstančios tautos nepriklausomybės siekio. Praėjus trylikai metų nuo Didžio Vilniaus Seimo, išaušo 1918 metų Vasario 16-oji.

„Valstiečių kalendorius“

TUSKULĖNAI PRIIMTŲ RESPUBLIKAI SACHA SKIRTA PAMINKLA

Edmundas Simanaitis

1941 m. birželį pirmoji masinė trėmimų banga palietė išimtinai inteligentijos atstovus ir jų šeimų narius nuo žinduklių iki žilagalvių senelių. Totalitariniai nacionalsocialistų ir komunistų režimai tikrus ar prasimanytus priešus, o ir žmones, galinčius tokiais tapti, rove su šaknimis pagal „mokslo“ principus: vieni pagal „rasinį“, kiti pagal „klasinį“. Genocido planuotojai ir vykdytojai teisę gyventi buvo prisiskyrę tik sau. Pavergtos tautos sąmonėje neturėjo likti nė užuominos apie buvusią laisvę ir nepriklausomybę. Tokia buvo sovietinio genocido klasikinė schema.

[Lapteviečių paminklas žuvusiems]

Po kurio laiko tie, kurie nespėjo numirti pakeliui, pateko į Jakutiją, prie Jenisejaus upės, prie Laptevų jūros. Ten vieni mirė iš bado, kiti nuo šalčio, treči nuo katarginio darbo - gaudė žuvį viršydami sugavimo normas pagal „komunizmo statybos“ planus. Dalis pasmerktųjų, išskentusi šalčio pragarus ir patyčias, išliko. Išlikusieji sugrįžo jų nelaukusion tėvynėn, dalelė pasiliko Jakutijoje. Subyrėjus Sovietijai pirmieji susitelkė į broliją „Lapteviečiai“, tokiu būdu pažymėdami Lietuvos geografijos naujas ribas, praturtindami Lietuvos istoriją ir praplėsdami jos geografiją. Tautiečiai pasilikusieji tremtyje susibūrė į bendriją „Gintaras“.

Lapteviečiai sumanė pastatyti Sacha Respublikos sostinėje Jakutske paminklą ten nužudytiems ir mirusiems tautiečiams atminti. Vakarų demokratijos pasaulio tradicija reikalauja siekti teisingumo, gerbti žmogaus teises. Jie laikė šventa pareiga pagerbti Blogio imperijos aukų atminimą. Manau, kad lapteviečiai savo pasiryžimu parodė, kad Karaliaučiaus filosofo Imanuelio Kanto žodžiai, jog jį labiausiai stebina žvaigždėmis nusėtas dangus ir dorovinis dėsnis, kurį mąstytojas jaučia savyje, galioja ne tik filosofams. Šis dėsnis byloja, kad kiekvienas žmogus, kaip Dievo kūrinijos vaisius gerbtinas, o gyvųjų totalitarizmo aukų pilietinė savivoka įpareigoja nepamiršti žuvusių ir mirusių tėvynainių - jų atminimą įamžinti kaip įsakmų išpėjimą tautoms ir kartoms apie visų spalvų totalitarizmo grėsmę taikai ir žmoniškumui.

Lapteviečių sumanymui pastatyti paminklą pritarė Jakutsko visuomenė, o miesto meras I. Michalčuk garantavo paskirsias vietą monumentui. „Gintaro“ bendrija aktyviai rėmė šią idėją. Sacha Respublikos tautų ir federacinių santykių departamento vadovas A. Migalkin dar 2003 m. pažadėjo „suteikti paramą pagal išgales organizuojant šią kilnią atminimo akciją.“

[Maskva neduoda leidimo]

Buvo numatyta paminklo pastatymo proga 2005 m. rugpjūtį surengti dešimties dienų Lietuvos kultūrinę programą Jakutske. Lapteviečiai rinko lėšas. Lietuvos Vyriausybė skyrė lėšų paminklui sukurti ir nugabenti į Jakutiją.

Skulptoriaus Jono Jagėlos paminklas išpūdingas. Palaužo kryžiaus variantą atmetė Jakutsko valdžia. Antrasis - bemaž 5 m. aukščio stulpas primenantis obeliską, kurio šviesi ir tamsi vertikalės simbolizuoja pasmerktųjų tragišką likimą, o iškalta jakutų, lietuvių, rusų ir anglų kalbomis tekstas, juosiantis granito stulpą primena kam jis skiriamas. Kūrėjas

rado originalų sprendimą - vertikales skersai kertantis keturkabis užrašas sudaro simbolinio kryžiaus įvaizdį.

Atrodė, kad energingomis brolijos „Lapteviečiai“ vadovo J. Markausko, aktyvių lapteviečių J. Puodžiaus, A. Vyšniūno, „Gintaro“ bendrijos vadovės R. Trofimenko ir daugelio kitų tremtinių pastangomis projektą pavyks sėkmingai užbaigti. Šio tauraus projekto įgyvendinimas, kai kada nepelnytai vadinamas dovana Jakutskui, žlugo vienu ypu: „Įvertinant neigiamą Sacha Respublikos (Jakutija) vadovybės poziciją, o taip pat ir tai, kad Lietuvos pusė nelaikė būtinu iš anksto suderinti klausimą su Federacijos valdžios organais, pripažino netikslingu duoti sutikimą pastatyti šį paminklą,“ - taip nutarė Rusijos Federacijos prezidento administracija, apie ką pranešė 2005-08-21 raštu Rusijos URM Jakutske atstovas N. Djakonov.

Neverta aiškintis, ar iš tiesų jakutai ar tik jų aukštoji valdžia buvo priversta pagal seną sovietinę tradiciją atsiklausti Kremliaus kur ir koki paminklą leidžiama statyti. Tokiu būdu „centras“ tiesmukai parodė ko iš tikrųjų yra vertas Federacijos Respublikai savarankiškumas. Ir ne tik, bet apie tai vėlėliau.

[O gal Tuskulėnų rimties parke?]

Dabar, beje, visiškai natūraliai atsirado rūpestis, kur šį paminklą statyti Lietuvoje?

Lapteviečiai siūlė paieškoti vietos Kauno Karo muziejaus sodyloje. Ši istorinė ir jau sakraline tapusi erdvė tradiciškai skiriama Tautos Atgimimo veikėjams ir Valstybės atkūrėjams. Vargu ar į šią erdę būtų įterpti ir genocido aukų tema.

Vilniuje yra sukurtas unikalus paminklas dviejų totalitarinių režimų aukoms - Tuskulėnų rimties parkas. Parke pastatyta ir įrengta išpūdinga rotondos tipo koplyčia - kolumbariumas. Pastarajame sutalpintos vieno tipo urnos, kuriose įvairių tautybių, skirtingų tikėjimų ir įsitikinimų nužudytų žmonių palaikai. Kolumbariumas simboliškai vienija visas to paties likimo genocido aukas.

Tuskulėnų rimties parko teritoriją patektų dvaro centriniai rūmai, oficina, pats dvaro parkas, jame išlikusi šv. Teresės koplytėlė ir buvusi V. Valickio vila (daugeliui rezistentų žinoma kaip čekistų generolo Bartašiūno vila, kurioje sovietinės nomenklatūros šulai mėgo poilsiauti ir palėbauti). Parkas yra bene pati tinkamiausia vieta lapteviečių paminklui. Ji bus visada lankoma. Parke paliko kapavietės. Šioje sakralinėje aplinkoje visada tvyros gilios pagarbos genocido aukoms aura. Skulptoriaus J. Jagėlos sukurtas obeliskas tą aurą dar labiau sustiprintų.

Verta apsvarstyti ir Rumšiškų variantą, kur paminklas galėtų stovėti

EUROPOS TIKROVĖ

dr. Jonas KUNCA, M.D.

Naivios kai kurių iš mūsų tautiečių abejonės dėl Lietuvos įstojimo į ES. Juk tai yra vienintelis kelias, jei ne užsitikrinti, tai bent žymiai padidinti mūsų valstybės saugumą ir įsijungti į bendrą žemyno rinką.

Rimtesnis klausimas yra pačios ES stovis. Juo šiuo metu tuo pasidžiaugti negalime. Čia yra nemažai problemų. Kai kurios jų - labai rimtos ir sunkiai išsprendžiamos.

Nesutarimai dėl Konstitucijos ir bendro biudžeto yra ir bus išsprendžiami. Europiečiai įsitikinę, kad jų ateitis yra užtikrinta tik tamprioje sąjungoje. Tik taip jie galės apginti savo ekonominius, politinius ir dvasinius interesus. Pasaulinė padėtis keičiasi dėl naftos kainų kilimo, Kinijos prekių atplūdzio bei globalinio atšilimo.

Reikia paminėti ir prasidėjusį tarptautinį terorizmą. Be minėtų rūpesčių, Europa pajuto nelegalių imigrantų atplūdzio pavojų.

Londono priglausti musulmonai susprogdino požeminių traukinių tinklą ir dar kartą mėgino tokį antpuolį pakartoti. Tik nepavyko. Valdžia priversta išleisti specialų įstatymą, palengvinantį kovą su tokiais gaivalais.

Prancūzijoje imigrantai pradėjo masines riaušes. Vyriausybė nėra tikra, kad policija pajėgs numalšinti tūkstančius maištinių. Taigi, daugelyje vietovių gyventojams uždrausta net į gatvę išeiti po nustatytos valandos. Galvojama ir apie kariuomenės pavartojimą.

Neramumai prasidėjo jau ir Vokietijoje, ir net Briuselyje - Europos sostinėje. Taigi imigrantų problema yra gyvybiškai svarbi pačiai Europai.

Kaip buvo prieta prieš tokios absurdiškos padėties? Europiečiai afekširdžiai. Jie lengvai priėmė milijonus grikščionių, azijiečių ir Vidurio Rytų pabėgėlių. Daug imigrantų į Angliją ir Prancūziją atbėgo iš buvusių kolonijų.

šalia lapteviečių suręstos jakutų jurtos. Tačiau paminklo lankomumas ir paveikumas visuomenei muziejaus sąlygomis ir nesant sakralumo elementų būtų mažesnis.

[Už genocido nusikaltimus nedėkijama]

Kartais mėginama parodyti, kad šis paminklas turėjo būti kaip dovana Jakutskui. Už ką dovana ir kodėl Jakutsko miestui? Už okupaciją ir genocidą, kurį vykdė sovietinis režimas, argi gali būti dėkijama? Turėtume būti draugiški ir dėkingi už atjautą ir solidarumą jakutams, kurie taip pat kentė to paties režimo persekiojimus ir priespaudą.

Galima suprasti „Gintaro“ bendrijos pirmininkės Reginos Trofimenko ir kitų buvusių tremtinių nerimą ir susirūpinimą, išreikštą laiške Sacha Respublikos vadovui Jegorui Borisovui - „Istorijos pamokos neturi būti pamirštos ir palikuonys, atkurdami teisingumą, turi siekti nekurti buvusių klaidų, kadangi paminklo pastatymas nesiejamas su jokia politine intriga - tai tik atminimo duoklė.“ Tikrovėje yra gerokai kitaip. Sovietmečiu tremtinio ar politinio kalinio šampas-etiketė buvo

Londono ir Paryžiaus valdžios tikėjosi, kad tie imigrantai bus dėkingi už prieglaudą ir integravosi į tų šalių bendruomenę. Deja, tos viltys neišsipildė. Naujieji imigrantai nesistengė nei ieškoti darbo, nei mokytis ir gyveno jie tik savose bendruomenėse. Mečetes - jų subuvimo centrai, kur skelbiama musulmonų ideologija dažnai priešiška europiečių gyvenenai. Vokiečiai leido turkam atvažiuoti padirbėti, kai Vokietijai trūko darbininkų. Atvyko apie 2 mln. turkų. Namo jie negrįžo. Dauginasi jie Vokietijoje, ir šalis yra priversta jais rūpintis, nors turi daug savų bedarbių.

Dabar aišku, kad buvo padaryta didelė klaida, teikiant tokią pagalbą. Norint tikrai padėti nusukdusiems kraštams, reikia jiems teikti paramą, kuri būtų naudojama švietimo gerinimui, modernizacijai, medicinos apsaugai ir aprūpinimui geriamu vandeniu. Europa, nors ir norėtų, neišgalėtų priimti viso pasaulio vargšų. Be to, piniginę paramą susigrobtė anų šalių korumpuotos valdžios. Tuo tarpu žmonių gyvenimas nepagerėjo.

Priglaustieji imigrantai daro didelę materialinę ir dvasinę žalą. Sukėlę neramumus, jie stabdo ekonominę ir kultūrinę veiklą. Prancūzija išvyti 5-6 milijonų alžiriečių ir marokiečių negali. Tas pat ir Anglijoj ir Vokietijoj.

Tuo tarpu Rytų ir Vidurio Europa tos problemos neturi. Prieš išlaisvinimą, šią dalį Europos saugojo „geležinė užtvara“, o po to - palyginti žemas pragyvenimo lygis.

Bet viskas keičiasi. Ir ši Europos dalis vejasi Vakarus.

Gerėja gyvenimas ir pas mus. Esame bene antri, po Slovenijos, ekonominiame augime. Tik pasimokykime iš senosios Europos klaidos: neišleiskime jokių imigrantų! Maža Lietuva lai būna lietuviams.

privaloma „politika“ su visomis pasekmėmis. Apmadui, bet po Sovietijos subyrėjimo tiek Respublikoje Sacha, tiek ir Lietuvoje minėtas šampas dar nepamirštas ir veikia ne kaip demokratiją spartinantis veiksnys, o atvirkščiai. Tikroji komandos „stop!“ iš „centro“ priežastis, reikia manyti, banaliai paprasta ir atitinkanti oficialiąją versiją: nebuvo jokių okupacijų ir jokių genocido akcijų - tik „vadavimai“, „išlaisvinimai“, taigi ir paminklo primenančio genocidą nereikia.

Laikraštyje „Jakutija“ pasirodė užuomina, kad Lietuva baudžiama už tai, kad jos prezidentas nepaklausė primygtino kvietimo ir nenuvyko į Maskvoj rengtas iškilmes padėkoti už okupaciją. Prezidento sprendimas gegužės 8 dieną likti su tauta jau yra istorijos epizodas, liudijantis, kad Lietuvos valstybės Vadovo apsisprendimas buvo orus ir teisingas - už genocido nusikaltimus nedėkijama.

Už juos turėtų būti mažų mažiausiai atsiprašoma. Deja, tai išlieka kaip labai vėluojanti Sovietijos teisų ir atsakomybės perėmėjų pareiga. Apie tai Tuskulėnuose bylotų ir prie Laptevų jūros žuvusiems tėvynainiams skirtas paminklas, kurio neuomo nepriėmė Respublika Sacha.

Svečiai Airijos lietuvių katalikų bendruomenėje

prelatas Edmundas Putrimas su jaunuolėm

Spalio 30 d. Dublino lietuvių katalikus aplankė užsienio lietuvių sielovados delegatas prie Lietuvos vyskupų Konferencijos prelatas Edmundas Putrimas. Sekmadienį, 2 val. p.p., mišios Šv. Andriejaus bažnyčioje, Westland Row, Dublin 2, taip pat dalyvavo ir Dublino arkivyskupas Diarmuid Martin bei parapijos, kurioje glaudžiasi lietuvių katalikų misija Dubline ir kol kas visoje Airijoje, klebonas kun. Paddy Boyle.

Mišiose lietuvių susirinko virš 200 žmonių, tame tarpe Airijos

Lietuvių Bendruomenės atstovai iš Dublino ir Korko (Cork). Prelatas Edmundas Putrimas buvo pagrindinis mišių celebrantas, todėl mišios buvo lietuvių kalba. Pamokslo metu prelatas padėkojo Dublino arkivyskupui už visokeriopą paramą ir supratimą įsteigiant lietuvių katalikų misiją Airijoje, ir sudarytas sąlygas apaštalavimui, atvykusiam jau vasario mėnesį, Telsių Vyskupijos kunigui Egidijui Arnašui. Savo ruožtu kreipdamasis į gausiai susirinkusius vietos lietuvių,

prelatas paragino vietos lietuvių katalikus kuo gausiau burtis prie šios misijos, kad išlaikytų savo tikėjimą, tautiškumą ir lietuvišką bendruomeniškumą. Pamokslo metu prelatas išsakyto mintys ne kartą buvo nutraukiamos audringais pritarimo plojimais.

Arkivyskupas Diarmuid Martin savo ruožtu kalbėdamas mišių pabaigoje pasidžiaugė susirinkusiais Dublino lietuvių ir pažadėjo visokeriopą pagalbą mūsų dvasiniams poreikiams ir reikalams.

Po mišių, atminimui buvo padaryta bendra susirinkusiųjų nuotrauka ir toliau bendravimas tęsėsi prie kavos ir arbatos bei lengvų užkandžių, kiekvieno asmeniškame nuoširdžiam bendravime, tiek su prelatu Edmundu Putrimu, tiek su Dublino arkivyskupu Diarmuid Martin, tiek su Lietuvos Ambasados atstovais Dubline - ambasadore Izolda Bričkovskiene priešakyje.

6 val. vakare, į savo namelius, išsiskirstė paskutiniai susirinkę misijoje lietuviai. Pirmadienį prelatas Edmundas Putrimas toliau lankė vietos lietuvių.

Lietuvių Katalikų Misija Airijoje. „Saloje“

Pagarba gimtinei ir laisvės kovų aura

Braziūkų bažnyčioje pulkėlis žilagalvių Tauro apygardos Žalgirio rinktinės laisvės kovotojų ir jų artimųjų išklausė šv. Mišių, aukojamų už visus žuvusius šios rinktinės partizanus, ryšininkus, rėmėjus. Aplankyti kapai, sugiedotos giesmės, mirksint žvakelėms pasimelsta, prisiminimo kalbos pasakytos...

Jau mažesnė grupė aplankė miške pastatytą lauko riedulį piramidę su kryžiumi ir juodo šlifluoto akmens plokštę, kurios užrašas bylojo apie 1949m. vasario 10 d. rytą įvykusias kautynes su okupanto baudėjais ir kovotojų žūtį Braziūkų miške netoli Garankščių kaimo. Čia žuvo Žalgirio rinktinės 36-os kuopos laisvės kovotojai: Vytautas Naujūnas - "Kariūnas" iš Paskarlupių k. Kazlų Rūdos vls., Jonas Balsys - "Aidas" iš Ropydų k. Barzdų vls., Vytautas Žemaitis - "Šermukšnis" iš Žašinių k. Barzdų vls., Juozas Liogys - "Dragūnas" iš Šukėtų kaimo Griškabūdžio vls. ir kuopos vadas Bronius Petrauskas - "Šarūnas".

"Šarūnas", pagerbime dalyvavęs Stasys Gudaitis - "Husaras" ir aš 1946 m. mes visi trys priklausėme Vytenio būriui, kuris buvo tiesiogiai pavaldus Tauro apygardos štabui. Po išdavystės būrio kovotojus teisė MVD karo tribunolas. Keturi buvo sušaudyti ir pakasti Tuskulėnų parke, Vilniuje, du mirė Gulage, kiti jau sugrįžė į tėvynę.

Broniuką, dar visai mažą iš Kauno kūdikių namų parsivežė Bronius ir Teofilė Draugeliai, gyvenę Mozūrų k. Barzdų vls. Savo vaikų tėviai neturėjo, todėl mažąjį Broniuką labai pamilo, nes jis buvo darbštus ir paklusnus vaikas. Draugeliai jį leido į mokslius. Mokėsi Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijoje. „Šarūnas“, mėginant jį suimti, susigrūmė su čekistų kapitonu ir pastarąjį nukovęs pasitraukė. Apygardos štabas patenkino Broniaus prašymą perkelti jį į Žalgirio rinktinę, arčiau jo tėvių gyvenamos vietos.

Su „Šarūnu“ teko ne kartą drauge vykdyti užduotis. Bronius turėjo įgimtą partizanų savybių: buvo santūrus, išvalgus, ryžtingas, ramaus būdo, apsiskaitęs, šaltakraujiškas. Tai lėmė jo pripažinimą ir po kurio laiko jis buvo paskirtas atskirosios kuopos vadu. „Šarūnas“ artimai bendravo su "Drugiu", "Skydu", "Girėnu", "Riešutu", "Svajūnu", "Šermukšniu" ir kitais partizanais. Teko jam darbuotis ir Apygardos štabe.

Renginyje dalyvavęs LLKS štabo viršininkas Vytautas Balsys kalbėjo apie partizaninio karo raidą apskrityje ir šiame krašte. Čia tą lemtingą vasario rytą žuvo jo bendrapavardis ir giminaitis „Aidas“. Aš nušviečiau laisvės kovų vertinimą Bažnyčios mokymo, tarptautinės, nacionalinės ir partizanų teisės požiūriu.

Partizanų ryšininkė ir rėmėja Marija Naujokienė, kuri šiais metais peržengė devintojo dešimtmečio slenkstį, pakvietė dalyvius į netoliese esančią savo sodybą. Ji patyrė ne tik laisvės kovų meto nuolatous grėsmiančius pavojus ir sunkumus. Neretai jai tekdavo net po tris kariškas uniformas pasiūti per dieną, saugantis neprašytų svečių ir kaimynų. Patyrė ji ir visą Gulago golgotą. Kalėjime pagimdė savo pirmgimį sūnelį Justiną. Žinodama, kad kūdikį čekistai neleis jai aginti, vistiek atims, sugebėjo pusanatro mėnesio teturintį mažylį perduoti savo sėsei. Dabar Justinas darbštus ir vaišingas šios tvarkingos sodybos šeimininkas. Čion susirenka visi šeimos nariai: broliai Justinas, Vytautas, Alvyra, Antanas, dešimt vaikaičių, o ir proanūkių jau esama. Broliai Justinas ir Antanas juokaudami sako, kad svarbiausia išlaikyti gyvą sodybą. Mane gerokai nustebino toks taiklus ir giliaprasmiškas derinys - gyva sodyba. Bolševikų sukolchozintas ir nualintas lietuviškas kaimas nyksta, o Braziūkuose - jauki ramybės sala. Gausi šeima keletą kartų per metus susirenka čion paminėti jau

Barzdų bažnyčia 1937 m.

Amžinybėn prieš 12 metų išėjusio tėvelio Tėvo dienos proga ir per kitas šventes. O vaikaičiai kaime kaip mat atsikrato savo slogučių.

Neperseniausiai susikūręs sambūris „Tėvynės žemė“ ragina imtis priemonių kaip atgaivinti nykstantį ir naikinamą Lietuvos kaimą. Braziūkų sodyboje ne tik gyva senojo lietuviško kaimo dvasia, bet ten, ją supančiuose šiluose, tvyro nuoširdi pagarba Gimtinei ir laisvės kovų istorijos aura. Vis rečiau ir rečiau kaime randamas toks derinys, vienodai vertingas doroviniu, pilietiniu ir istoriniu požiūriais. Telaimina Viešpats šį Sūduvos krašto kampelį.

Edmundas Simanaitis

Spindulėliai

12 klases mokiniai rašo laišką į mokyklą „Lietuvių namai“ Vilniuje:

Gerb. mokinių tarybos pirmininke,

Aš perskaičiau Jūsų straipsnį per lietuvių pamoką. Esu 12-toje klasėje.

Mums reikia eiti į mokyklą tik kartą per savaitę šeštadieniais, mokinamės nuo 9 valandos iš ryto iki 12 valandos po pietų. Lietuvių kalbos mokomės tik tris valandas - tai nedaug, bet stengiamės kiek galint daugiau įsiminti. Mūsų klasėje yra septyni mokiniai, tai labai maža klasė.

Tai aš noriu dar Jūsų paklausti keletą klausimų, kad daugiau galėčiau sužinoti apie Jūsų mokyklą. Man buvo kilusi mintis vykti į Lietuvą pastudijuoti ir tuo pačiu pagerinti mano lietuvių kalbą.

Kiek valandų Jūs studijuojate? Kiek Jums užduoda namų darbų? Ar Jūs galite dirbti pašalinį darbą ir sutaupyti pinigų?

Ačiū už Jūsų laišką ir lauksiu Jūsų atsakymo.

Mantas Vaitkus

Gerb. tarybos pirmininke,

Labas! Mano vardas yra Aldona Gaylard ir man yra 15 metų. Aš gyvenau Australijoje ir lankau lietuvišką mokyklą šeštadieniais nuo 9 iki 12.30 valandos.

Mes skaitėm straipsnį apie jūsų mokyklą ir man buvo labai įdomu. Ar Jums galima auginti gyvulus mokykloje?

Mano lietuviška mokykla yra dideliame pastate ir čia gali išmokyti visokių kalbų: rusiškai, kinietiška, japoniškai ir daug daugiau. Yra įdomu klausytis visų kalbų kai studentai tarpusavyje šneka per pertrauką. Mano klasėje yra septyni studentai, yra mums lengva kalbėti su mokytoja. Paklausiam mokytojos ką nesuprantame, tuomet ji mums paaiškina. Nci vienas iš mūsų gimęs Lietuvoje, todėl mes labai stengiamės gerai išmokyti lietuviškai kalbėti ir rašyti.

Ar galima išmokyti kitų kalbų jūsų mokykloje „Lietuvių Namuose“?

Prašau parašykite man laišką.

Su pagarba,
Aldona

Gerb. Mokinių Tarybos Pirmininke,

Labas! Mano vardas Raminta Kymantaitė. Aš perskaičiau straipsnį „Lietuvių Namai“. Man labai įdomu, nes čia Melbourne irgi turime Lietuvių Namus! Bet mūsų nėra mokykla - internatas. Tai Lietuvių Namai yra bendra vieta lietuviams Australijoje (ypatingai Melbourne) suciti kartu su draugais pabendrauti ir pasilinksinti.

Šeštadieniais mokausi lietuvių kalbą „Princes Hill“ gimnazijoje. Esu

abiturientė, tai šie metai man yra labai svarbūs. Pamokos prasideda 9 val iš Ryto ir baigiasi 12.20 p.p. Studijuoju su draugais, lankyti lietuvišką mokyklą yra labai smagu.

Man labai svarbu mokytis lietuvių kalbos, kad galėčiau su savo būsimaiais vaikas kalbėti lietuviškai. Man yra labai svarbu, kad mano vaikai mokėtų protėvių kalbą ir žinotų savo šaknis.

Melbourne turime mažą lietuvių bendruomenę, todėl nėra daug mokinių mūsų klasėje. O liūdna!!

Po mokyklos su draugais važiuojame į Lietuvių Namus į lietuvių tautinių šokių repeticiją. Taip aš praleidžiu savo šeštadienius.

Su pagarba,
Raminta

Gerbiamas Tarybos pirmininke,

Skaitant jūsų straipsnį man buvo įdomu skaityti apie mokyklą užsienyje ir tada - jums papasakoti apie lietuvių mokyklą Australijoje.

Mūsų mokykla yra lankoma šeštadieniais ryte. Mokykla tęsiasi beveik tris su puse valandos su 20 minučių pertrauka viduryje. Anksčiau mokomės gramatikos, istorijos ir tautosakos, bet dabar, nes aš darau brandos atestatą, mokausi vien tik gramatikos.

Mūsų mokytoja Rasa, yra geriausia mokytoja visame pasaulyje. Ji moka sukurti įdomias pamokas ir gerai mus išmokina.

Jūs vadinatė mokyklą „Lietuvių namais“. Mes Melbourne irgi turime Lietuvių namus, bet tai yra ne tik mokykla. Čia Melbourne ir kartais Australijos lietuviai susirenka, švenčia švenčių, pažūrėti koncertų ir savaitgaliais pasmaguriauti lietuviškais patiekalais.

Aš su savo draugais po mokyklos važiuojame į Lietuvių namus į tautinių šokių repeticiją. Tai man labai patinka.

Tai manau, kad tau buvo taip pat įdomu skaityti mano laišką, kaip man buvo skaityti tavo laišką. Lauksiu laiško.

Aisvydas Sadauskas

Dabar iš jaunesniųjų...

Ilgas šeštadienis

Mano šeštadienis buvo labai įdomus ir ilgas. Aš jums dabar pasakysiu kiek atsimenu.

Šeštadienį kaip visada aš važiuoju į lietuvišką mokyklą. Ten mokiausi tris valandas. Tą dieną mano klasėje buvo šeši mokiniai, su mokytoja Aida - septyni.

Dėmesio! Dėmesio! Dėmesio!

Norintiems patobulinti ar pramokti lietuvių kalbą Jau vyksta registracija naujesiems mokslo metams.

Labai prašome lietuvius ir prijaučiančius lietuvių kalbai stipriai sukursti, nes vyresnės klasės likimas yra Jūsų rankose. Jei neužsiregistruos bent 5 studentai, kurių amžius 14 metų ir daugiau (kad ir 100 metų), ši klasė kitais metais bus panaikinta.

Mieli tėveliai ir seneliai, raginkit savo vaikus ir anūkus, draugus ir pažįstamus mokytis ir nepamiršti senolių kalbos!

Registracijos klausimais ar dėl smulkesnės informacijos prašom kreiptis į:

Dar•elio mokytoją Joaną Hackett telefonu (03) 9543 1439

Pirmokėlių mokytoją Gailę Adamavičienę telefonu (03) 9570 8027

Jaunesnės klasės mokytoją Aidą Gogelytę telefonu (03) 9783 3307

Vyresnės klasės mokytoją Rasą Imbrasienę telefonu (03) 9558 0686

Attention *Attention* *Attention*

FOR ALL WHO WANT TO IMPROVE OR LEARN LITHUANIAN

All interested in the Lithuanian language, whether Lithuanian or not, are asked to act quickly, as the fate of the senior Lithuanian language class is in your hands!

The SENIOR class needs at least five students aged from 14 yrs up (even to 100 yrs!) to remain open for next year. If a minimum of five students are not registered, then the senior Lithuanian language class for 2006 will be TERMINATED!

Parents, grandparents and relations, please encourage your children, grandchildren, relatives and friends to learn Lithuanian, fill up classes and keep Lithuanian alive! (Enhance your curriculum by studying Lithuanian - a LOTE.)

For any registration enquiries or details please contact:

Kindergarten enquiries & Pre-school teacher Joana Hackett tel. (03) 9543 1439

Prep. to Gr. 2 teacher Gailė Adamavičienė tel. (03) 9570 8027

Junior class teacher Aida Gogelytė tel. (03) 9783 3307

Senior class teacher Rasa Imbrasienė tel. (03) 9558 0686

Melbourno Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos popietė

Viena š.m. spalio sekmadienį Lietuvių Namuose, konferencijų salėje įvyko Draugijos organizuota popietė su arbatėle. Dalyvavo per 50 moterų.

Popietę, kaip paprastai, pradėjo Pirmininkė Halina Statkuviene ir pakvietė visas susirinkusias maldas už čia esančiųjų ir negalėjusiųjų atvykti sveikatą - "Sveika Marija".

Kadangi buvo planuota pakalbėti apie sveikatą, paskaitai buvo pakviestas dr. Kazys Zdanius. Jis šią popietę skyrė dviem itin klatingoms ir nuožmioms ligoms - osteoporozei ir Alzheimeriui. Paskaita buvo išties įdomi ir naudinga, o taip pat - suprantama neprofesionalui, kad būtų aiškiau,

dr. K. Zdanius ekrane demonstravo skaidres, savo paskaitą iliustruodamas pasakojimais iš savo gydytojiškosios praktikos.

Po šios išsamios paskaitos buvo klausimų iš salės, į kuriuos noriai ir, svarbiausia, aiškiai buvo atsakyta.

Antrąją popietės dalį užpildė „Mūsų Pastogės“ daugiametė korespondentė ir uoli lietuviškosios bendruomenės veikėja, Alena Karazijienė. Ji dalinosi įspūdžiais iš Lietuvos, kurioje šįmet vasarojo ir apvedino mums visiems gerai pažįstamą sūnų Algį Karaziją už autentiškos lietuviškosios - Valio jauniesiems!

Po gyvų įspūdžių - pyragai ir kava, arbata. Jauki katalikių Moterų Draugijos popietė niekam neprailgo!

Eglė Rudzinskaitė

Kai buvau teatre

Aš su Mama ir su jos draugais žiūrėjom "Gulbių Ežeras" baletą. Teatre reikėjo laukti 10 minučių iki einant į salę. Per šią laiką man nupirko ledų ir aš juos labai greitai suvalgiau, nes buvo labai skanūs.

Nežinojau apie ką yra pasaka, bet truputį supratau kai žiūrėjau. Tai yra apie karalaitį kuris įsimylėjo gulbę ir tada atėjo blogas ir pradėjo karalaitį ir gulbės meilę gadinti, bet pabaigoje viskas pavyko.

Pasirodyme buvo dvylika gulbių, kurios buvo apsirengusios baltomis suknelėmis. Buvo karalienė, karalaitis, klounas, dvi mergaitės ir blogas burtininkas. Jis man atrodė kaip gulbė. Man daugiausia patiko klounas - jis labai nuostabiai šoko, turbūt pats geriausias, nes jis buvo labai juokingas.

Laikas praėjo greitai ir maloniai ir pagaliau reikėjo važiuoti namo, tai atsisveikinom ir išėjom iš teatro. Tada radom savo mašiną ir greitai įlipom, nes buvom pavargusios ir buvo šalta lauke. Aš pasakiau Mamai "ačiū", kad nuvedė į teatrą ir kad labai patiko!

Matėm fontaną kai važiuovom namo ir jis buvo labai gražus ir spalvotas. Kai grįžome, buvo labai vėlu, bet buvau labai patenkinta.

Aš seneniai buvau teatre "Monash" universitete ir mačiau pasirodymą pavadinimu, "Dvasia" ("Spirit") - buvo apie aborigenus.

Iš pasirodymų "Gulbių Ežeras" ir "Dvasia", man daugiausia patiko "Gulbių Ežeras", nes man daugiau patinka baletas negu modernus šokis.

Benita Strazdauskaitė, 10 metų

Miglė Žvirblytė, 9 metų

Jaunesnė klasė, iš kairės sėdi pirmoje eilėje - Viktorija Fedorko, mokytoja Aida Gogelytė, Rokas Hackett, Tomas Sadauskas, Lina Petraitytė. Stovi - Kazytė Petrulytė, Judrina Kymantaitė, Benita Strazdauskaitė ir Miglė Žvirblytė. Trūksta - Aido Žilinsko ir Pauliaus Beliauskio.

"Po eukaliptais"

Alė Liubiniene

(Tėsinys)

Namo Pirkimas

Po to aš susitikdavau Tada tik kas porą savaitgalių, ir tai jeigu pasisekdavo. Tuo pačiu laiku jis toliau tebedirbo techniku ir arbatos virėju vienoje telefonų kompanijoje, tik tokiu būdu jis galėjo save išsilaikyti, nusipirkti knygas ir užsimokėti už mokslą.

Tuo laiku jam buvo neįmanoma gauti laisvo laiko mokslui, ypač, kad jis buvo studentas imigrantas. O jeigu ir buvo tai įmanoma, niekas jam to, nepatarė.

Kiekvieną vakarą jis užeidavo į pigią graikų kavinę Lonsdale gatvėje ką nors užvalgyti, o iš ten tiesiog bėgo į pamokas RMIT. Jam grįžus namo apie vidurnaktį, vėl kitą rytą reikėjo keltis anksti, kad spėtų pradėti darbą septintą valandą.

Aš ir toliau dirbau vienatinį darbą, kad nesupykdyčiau savo bendradarbių, kada man pasiūlydavo viršvalandžių už keletą ekstra šilingų, aš niekada neatsisakiau.

Nuo rugpjūčio mėnesio mano tėvai nustojo emė iš manęs pinigų namo atmokėjimui. Ir taip pradėjau susipirkinėti sau kraitį: paklodes, dekuis, rankšluosčius, keletą lėkščių, peilių ir šakučių, viską iš "Coles". Jaučiausi laiminga ir patenkinta savo gyvenimu, nes dabar mudu abu siekėm to paties - gyventi kartu.

Laikui bėgant aš nustojau eiti į šokius ir kitas pramogas su draugais. Tado nosis užgijo, palikdama tik raundą, kaip įrodymą jo vaikams ir proakams, kaip jų senelis, o vėliau prosenelis, nugirdė jį po stalą.

Kai papasakojau bendradarbiams fabrike apie mano vestuvių planus, Kate paklausė apie sužadėtuotes.

- Mes jų neturėsime, - atsakiau, nes iki šiol net nebuvau pagalvojęs apie tai.

- Ką? Tu pirma nesusižadėtuos? Jis tave tik už nosies valkvoja, - Kate susirūpino manim.

Sekancią dieną ji atsivedė savo dukrą, kuri jau ruošėsi tekėti, kad parodytų man savo sužadėtuosius žiedą.

- Bet Tadas neturi tiek pinigų, kad galėtų tokį didelį deimantą man nusipirkti, - aš jį gyniau.

- Nepasakok man niekų, Alė! Jeigu jis gali pinigų leisti ant mokslo, tai gali tau nusipirkti ir žiedą, - Kate dukte nesutiko su manim, sukinėdama blizgantį žiedą mano panosėje, priešais lemos šviesa.

- Tau šitas žiedas gal ir yra svarbus, bet aš dėl tokių niekų nesijaudinu. Man užtenka, kad Tadas myli mane. Nei viena iš mano lietuvių draugių, kurios ruošiasi tekėti nesijaudina dėl deimantinio žiedo. Jos visos galvoja, kaip ir aš, kad susitaupyti pinigų savam namui kas yra daug svarbiau.

- Jeigu mano mylimasis man nenupirktų sužadėtuosius žiedą, aš už jo netekėčiau nors jis ir būtų paskutinis vyras šiame pasaulyje.

Ši kartą Susan persistengė.

- Todėl iki šiol niekas ir nenori tavęs vesti. Taip ir pasiilksi sena merga, - aš piktai atsakiau jai, gindama mudviejų reikalus ir mūsų padėtį.

Rugpjūtis buvo paskutinis žiemos mėnuo ir Tado paskutiniai egzaminai jau artėjo. Aš jį mačiau rečiau ir rečiau, o jeigu ir susitikau, tai tik trumpam laikui, arba pasikeisdavom pora žodžių telefonu. Tais metais, jis nenuilsdamas koncentravosi savo egzaminams, nes gauti inžinieriaus kvalifikaciją priklausė nuo jo darbo.

Mano tėvai pradėjo rūpintis, kad dar nenustatėm vedybų datos ir kur Tadas ir aš gyvensim vėliau. Su geriausiomis intencijoms, jie pasiūlė mums gyventi pas juos ir toliau po vestuvių.

Aš atsisakiau, bet tas mano mamos nesustabdė. Ji ir toliau nenustodama, man priminė kiek daug pinigų mes sutauptytume gyvendami su jais ie kaip greitai galėtume nusipirkti savo nuosavą namą. Neduodant man ramybės, aš turėjau papasakoti Tadiui apie jos planus.

- Neturim dar nustatę vestuvių dienas? - nustebintas mamos susidomėjimu mūsų ateitimį, jis paklausė.

- Ji tą irgi nori žinoti. Gal susitarkim dabar dėl vestuvių dienos, kad turėčiau ramybę namuose.

Tadas ir Alė

- Aš gaunu atostogas viduryje gruodžio ir visi egzaminai jau bus pasibaigę, - Tadas aiškino man, laikydamas mane už rankos. - Gruodžio mėnuo man irgi tinka... - net nepagalvojus sutikau. Jis mane pabučiavo.

- Tik pamanyk... Galų gale mudu su viskuo sutikom, - Tadas juokaudamas mane erzino, bet tas manęs daugiau nebeapkėdė. Ir taip sutarėm vestis viduryje gruodžio.

- Tu man nieko neatsakei dėl mano mamos planų gyventi su jais iš pradžių, - vėl jo paklausiau. - bet man neatrodo, kad tas tau patinka?

- Nėra blogas pasiūlymas - bet man neatrodo, kad tas tau patinka?

- Ne, - mano atsakymas buvo trumpas, nes ko aš iš tikrųjų troškau buvo pradėti savo vedybinį gyvenimą be jos priežiūros ir pamokų.

- Mano tėvo namas yra beveik užbaigtas. Jis man pasiūlė jį pirkti už tris tūkstančius svarų, jeigu mes norėtume, - Tadas man aiškino susijaudinęs.

- Mes neturim tiek daug pinigų - atsakiau jam.

- Ne, neturim, - bet aš jam jau šiek tiek esu paskolinęs statant namą iš savo santaupų. Ateinančiais metais, prie mano inžinieriaus algos, aš galėsiu pasikolinti pora tūkstančių iš "State Savings" banko.

O dėl likučio, tėvas sutiko, kad aš jam išmokėsiu per du metus. Ale, yra gera proga mums įsigyti savo nuosavą namą... Ar ne? Esu tikras, kad mums yra verta pirkti jį, - Tadas man paaiškino jo tėvo planą.

Jausdama iš kalbos, kad jis jau buvo apsisprendęs pirkti tėvo namą ir ką aš būčiau besakius, nebūtų jokio skirtumo - sutikau. Grįžus namo papasakojau tėvams, kad mes planavom pirkti Tado tėvo namą. Jie abudu pasišiaušė.

- Kas per žmogus jis yra, taip nori išnaudoti savo sūnų? Tas namas nėra vertas nei dviejų tūkstančių, - mano tėvas pasibjaurėjo jo elgesiu.

- Teisybė... Jis bando apgauti ne tik savo sūnų, bet ir tave, Alė, mažiausiai tūkstančių svarų, o gal ir daugiau, - mama susiraukė piktai, uždrausdama leisti būti apiplėšiamais mano būsimuuošiu.

Kitą dieną paskambinau Tadiui ir papasakojau ką mano tėvai galvoja apie jo tėvą.

Kurį laiką buvo tyla. Kai jis atsipeikėjo po tokių žinių, jo atsakymas buvo trumpas ir drūtas.

- Noriu susitikti su tavim šį vakarą, Alė. Mes turim šitą perkalbėti. Pasitik mane po pamokų vienuoliktą valandą Pascoe Vale stotyje.

- Likusią dieną aš neturėjau ramybės, mėtydamosi mintyse tarp savo tėvų, jo tėvo ir mūsų ateities, ištekėjus už Tado. Jau laukiau jo stotyje, kai jis išlipo iš traukinio.

- Labas vakaras, - jis skubiai pabučiavo man į skruostą. Jo pasisveikinimas buvo aštrus, kalbėjo garsiai ir jaučiau įtampą jo balse.

- Ne, ne mano tėvas... Jis man niekada taip nepadarytų, - Tadas paneigė mano tėvų apkaltinimą.

- Šį rytą aš kalbėjau su Kate apie tą. Ji irgi sutiko su mano mama, - palaikiau tėvų pusę.

- O ką tu galvoji, Alė? - Tadas pakeitė savo balso toną.

- Galvoju, kad mano tėvai nori mums tik gero.

- Taip pat ir mano... Taip pat ir mano, - jo balsas sudrebėjo iš pykčio.

Tą naktį mėnesioje mes ilgai vaikščiojom gatve, ginčydami. Pagaliau nusprendėm pirkti iš Tado tėvo namą.

- Ką mes permokėsime tėvui, pasiilks mūsų šeimoje, - buvo Tado paskutinis žodis prieš atsisveikinant, o aš sutikau su juo.

Šliūbinė suknelė

Greitai atėjo spalio mėnesio pabaiga. Tadas nepailsdamas ruošėsi egzaminams. Bankas išdavė jam paskolą namui ir taip jis tapo savininkas dar neužbaigto tėvo namo, 22 Lebanon gatvėje, North Essendon. Mano tėvai pamažu susigyveno su mintimi - Tado namo pirkimu ir kad aš tekėsiu už jo.

Mama padėjo man susipirkti kraitį, o brolis su tėvais nupirko mums saliono baldus išsimokėtinai, tai buvo mūsų vestuvinė dovana. Tadas atrado skelbimą vietiniame laikraštyje, kad parduodami seni miegamoo baldai. Nežiūrint įdubusio čiuzinio, mes vis vien juos nupirkom.

Tau popietę aš juos valiau ir blizginau kol atrodė kaip nauji. Virtuvei, mano būsimasuošvi, davė mums kortų staliuką. Tadas parsinešė kelias medines dėžes iš darbo ir taip mūsų namas buvo paruoštas mudviejų gyvenimui.

- Dabar jau panašu į namus, - aš čiauškeju, pastatydama trečią dėžę prie staliuko.

- O kaip būtų, jeigu tu padarytum kavos, atšvesti šitą progą? - pasididžiudamas, Tadas nusisūpyjo man.

Jo tėvui ilgiau truko priimti tą faktą, kad jo praeties berniai su mano šeimos giminėmis neturėjo jokio bendro su dabartimi. Ir taip jis, sukandęs dantis, nutarė aplankyti mano tėvus.

Pamačius jį per langą ateinant prie mano tėvų durų, aš susitraukiau iš baimės. Kas dabar atsitiks? Bet kaip ir visada mano tėvas surado ką nors spintoje pralinksinti nors ir rūščiausią svečią.

Kadangi šios dienos svečias buvo svarbus ateities giminė. Rinkinius butelių ant stalo, kaip džinas, brendukas ir - "Jonas Vaikšiotojas" - dygo kaip grybai po lietaus.

Po keletos stiklučių į sveikatą, šaltas susitikimas pradėjo atšilti, o jo vietoje pamažu išsivystė draugystė tarp jų.

Dar tebekariaudama su savo negatyviais jausmais Tado tėvui, iš žingeidumo karts nuo karto žvilgtelėjau pro tarpą durų.

Pamažu šitie du vyrai, kurie prieš porą valandų buvo beveik martini priešai, dabar kalbėjosi ir juokavo gerdami į vienas kito sveikatą. Stovėdama už durų svarsčiau, ar jie iš tikrųjų susitaikė, o gal tik buvo alkoholio įtaka?

Laikui bėgant ir buteliams ištuštėjant, mama padarė jiems po kavos puoduką.

- Ką... Kas čia yra? Ką tu man čia davei? Kava? Tu jau mane varai namo? - girdėjau Tado tėvų žlebežiuojant.

- Ne... Ne... tikrai nevarau namo, bet jums laikas pakeisti šnapsą į kavą, - mama gūnėsi, bandydama nurinkti butelius nuo stalo, bet jai tas nesisekė.

- Aš... Aš... dar nemačiau Alės, - grumdamausi su ja, tarė būsimasuošvi.

Nežiūrint pagiežos jam už jo elgesį man, įėjau į virtuvę, kur jie abu jau švietė kaip saulė, įpusėję antrą butelį.

- Ah... Čia tu esi... Hm... Graži... Kaip mano Stefanija... Jis mėgino mane išgirti.

Dar neatleisdama jam, nieko neatsakius, apsisukau ir išėjau.

- Ji tikra mano dukterė... Užsipyrus kaip aš, - girdėjau tėvą sakant.

Pakalbėkime apie sveikatą...

Kuo naudingas plaukiojimas

Plaukiojimas - naudinga sporto šaka, galinti apsaugoti nuo daugelio negalavimų. Sveika plaukioti 2-3 kartus per savaitę. Bet norint sumažinti kūno svorį ar pasiekti kitokių rezultatų, reikia pamažu įprasti plaukioti 5 kartus per savaitę.

Jeigu nesveika nugara, reikia vengti didelio krūvio. Užtenka lėtai paplaukioti.

Norint suliesėti, reikia plaukioti įvairiais stiliais. Plaukiant brasu, treniruojasi vidinės šlaunų pusės, plaukiant krauliu ir brasu, stiprėja krūtinės ir sėdmenų raumėnai. Kad sustiprėtų pilvo presas ir kojos, reikia plaukioti laikantis rankomis už lentos, imituojant delfino judesius (judėti aukštyn ir žemyn.)

Norint suliesėti greičiau, reikia plaukioti ilgai ir gana greitai. Žinoma, jeigu užtenka jėgų. Be to, reikia vengti saldumynų, riebaus maisto, saldžių gėrimų. Geriausia valgyti pieno produktus, vaisius daržoves, virtą mėsą, gerti sultis, arbatą su citrina.

Prieš plaukiojimą reikia 2 valandas nieko nevalgyti. O prieš tai geriau valgyti lengvai virškinamą maistą. Po plaukiojimo labai norisi valgyti, bet maždaug 1 valandą reikia palaukti ir svarbiausia - nepersivalgyti. Norint suliesėti, geriausia plaukioti vakarais, o grįžus namo valgyti tik vaisių arba išgerti kefyrą.

Po plaukiojimo būtina dar drėgną kūną patepti kremu ar kosmetiniu pieneliu. Svarbu išdžiovinti ausis: jas reikia išluostyti vatos tamponėliais.

"Sieninis Kalendorius"

- Nenusimink, brole... Toks yra ir mano sūnus, - Tado tėvas su išdidumu atskleidė savo sūnaus gerąją pusę.

- Bet Alė yra gera mergina ir darbšti, - mama įsiterpė mane pagirdama.

Klausydama jų gretimame kambaryje, galvojau, kad jei jie galėtų tai mudu su Tadu, kaip du ožius, nuvestų į turgų pardavimui. Bet jie dar priklausė senesnei generacijai, kuri kitaip galvojo tais laikais - kaip mudu.

Paskutinės kelios savaitės prieš vestuves lėkte lėkte. Australės bendradarbis mane nenuostojo erzinusios su savo patarimais, ypatingai dėl artėjančios pirmosios nakties.

- Ale, nepamiršk užsieti ką nors seno, ką nors naujo, ką nors pasikolinto ir ką nors mėlyno einant prie šliūbo, - forelady kikenė man į ausį, įmesdama pundelį megztinių į mano dėžę. Sekancią dieną ji man atnešė mėlyną keliaraštį.

Kate man pasiūlė paskolinti savo vedusios dukters velimū, o Susan surado jos močiutės apmegztą nosinaite, kaip senieną. Ir taip mano vestuvės megztinių skyriuje pasidarė visų nuosavybė.

Visas kambarys stotėjo siuvis, kai forelady man liepė pasimatuoti ant kojos jos mėlyną keliaraštį. Tuoj pasipylė moterų patarimai ir įvairios fantazijos, kaip gintis nuo Tado, kada jis bandys tą keliaraštį man numauti. Joms besijuokiant, į kambarį įėjo jaunas mechanikas, pažūrėti kas atsitiko su mašinomis, kad jos visos sustojo vienu metu.

- Wacko... Ale... - jis man pašvilpė, pagirdamas mane.

Tada visas kambarys man pradėjo dainuoti - "Here comes the bride, big fat and wide - paraudus nuleidau sijoną ir bėgau atgal prie savo - overlocker - siūti megztinių.

Pora šeštadienių prieš vestuves, mama ir aš nuvažiuom į Victoria Market. Kol ji supirko maistą, aš ėjau paieškoti medžagos šliūbinei suknelėi. Tarp krūvų medžiagų, radau daug kurios man patiko, bet kai paklausiau apie jų kainą, jos buvo man per brangios.

Ką dabar darysiu? Taip man bevaikščiojant aplinkui, prekybininkai pradėjo nuimninti nuo prekystalių savo prekes.

- Tas gabalas gražiai atrodo, - pamurmėjau sau, išsitraukdama jį iš krūvos.

Kai jį išsiviniuojau prieš saulę, šita medžiaga žibėjo, nubarstyta baltais satino taškais. Atrodė brangi ir puoši, tai ko aš ieškojau. Bet ar šito gabalo užteks?... Hm...

(Bus daugiau)

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Gruodžio mėnesį Gyvojo Rožančiaus Brolija meldžiasi ir dėkoja už Dievo suteiktas malones.

• Kalėdaičių - Plotkelių Melbourne

Norinčius įsityti kalėdaičių-plotkelių prašome kreiptis į Parapijos Tarybos narius - Algį Klimą prie bažnyčios, arba Zigmą Augaitį Melbourneo Lietuvių Klube, sekmadieniais nuo lapkričio 27 d.

Dėmesio!

Š.m. lapkričio 26 d.m 1 val. po pietų organizuojamas naujai atvykusių ir jiems prijauniančių lietuvių

„Lapkritis susitikimas“, kuris įvyks Albert Park įprastoje vietoje.

Dėl papildomos informacijos teirautis telefonu 03 - 9586 2328.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Melbourno ir apylinkių Lietuvos kariai veteranai ir šauliai kviečiami dalyvauti kariuomenės šventės minėjime bažnyčioje, sekmadienį, š.m. lapkričio 27 d. ir po to susirinkime Melbourneo Lietuvių Namuose. Šaulių valdyba

ALB Melbourneo Apylinkės Valdyba

kviečia visus į Vaizdajuostės/DVD Popietę, kuriame bus rodomas - muziklas - „*Velnio Nuotaka*“.

Melbourno Lietuvių Namuose, sekmadienį, lapkričio 27 d., 1.30 val. p.p. Įėjimas aukomis.

56-as „Dainos Sambūrio“ metinis koncertas

„Kur Daina, ten šypsena“

įvyks sekmadienį, gruodžio 4-ą, 1.30 val. p.p.

Melbourno Lietuvių Namuose.

Įėjimas - po \$15.00 su užkandžiais.

Laukiame visų!

Choro Valdyba

Pranešimas Geelongo ir apylinkės lietuviams

Pagal paskutinio Apylinkės Valdybos posėdžio sprendimą numatyta Šeimos Diena - Family Day sekmadienį, gruodžio 4 d. nebus rengiama, nes šią dieną vyksta Melbourneo metinis Dainos Sambūrio koncertas. Kadangi buvo nemažas skaičius pageidaujančių dalyvauti šiame koncerte Apylinkės Valdyba nusprendė suruošti Šeimos Dieną sekančių metų pradžioje.

Zidinio vadovybė yra užsakiusi autobusiuką. Jeigu kas norės vykti autobusiuku prašome kreiptis pas tėvūną s. Liudą Bungardą, kelionės kaina, į Melbourną ir atgal bus \$7 asmeniui.

Geelongo Apylinkės valdyba

Dėmesio Melbourneo Pensininkams

Š. m. gruodžio 13 d. Melbourneo Pensininkų Sąjunga ruošia Kalėdinę Popietę.

Kas norėtų dalyvauti šioje šventėje, prašome užsirašyti pas

I. Vilkišienę, tel. 9819 5103 arba pas A. Vyšniauskienę, tel. 9467 4945.

PS. Visi dalyviai turi susimokėti nario mokesčių.

MLPS valdyba

Džiugo Tunto tuntininkės pavaduotoją Rimą ir vyresnę sesę Albiną Strungus, bei jų artimuosius užjaučiame seneliui mirus Lietuvoje.

Džiugo Tuntas ir skautai

Aukos „Tėviškės Aidams“

\$50 J. Balčiūnas, po \$25 J. Jakomas ir O. Grosas, \$15 L. Šilas, po \$5 Pr. Bartaška ir O. Vitkauskas.

Nuoširdžiai dėkojame už aukas ir tuo pačiu prisiuntusiems prenumeratas.

ALKF ir „T.Aidų“ darbuotojai

Parapiečių žiniai- apie Kūčias

Melbourno Apylinkės valdyba kreipiasi į parapijiečius. Artėja šv. Kalėdos. Norėtume pakviesti norinčius dalyvauti bendroje Kūčių vakarieneje, kurią ruošume Lietuvių Namuose. Mums reikia žinoti ar atsiras norinčių jose dalyvauti. Malonėkite pranešti iki gruodžio 12 dienos. Kaina \$15.

Taip pat reikalinga pagalba, ruošiant vakarienę, virtuvėje. Norinčius padėti arba dalyvauti prašome skambinti ALB Melb. Apl. Valdybos pirmininkui Bronui Zumeriui mob. 0421 257 423 arba vicepirmininkui Rimui Statkui mob. 0421 809 482.

ALB Melbourneo Apylinkės Valdyba

Šventiniai sveikinimai Kalėdinoms

Mielas skaitytojai,

Jau ne už kalnų Kalėdų šventės bei Naujieji Metai. Todėl norėdami nudžiuginti šventėmis savo artimuosius, gimines, pažįstamus, draugus ir organizacijas pasveikinkite per „Tėviškės Aidų“ laikraštį, gyvenančius Australijoje, Lietuvoje ir kitose šalyse.

Trumpas tradicinis sveikinimas tik \$15. Nelaukite paskutinės dienos, nes mūsų laikraštis dvisavaitinis.

Sveikinimus siųskite jau dabar ir rūpesčių sumažės. Primename, kad atsiųstumėte ir laikraščio prenumeratą, o nesumokėjusius už šiuos metus prašome nedelsti.

„Tėviškės Aidų“ redakcija ir administracija

ALK Federacijos valdybos pakeitimai

Norime pranešti, kad pasikeitė Federacijos valdybos sudėtis -

Birutė Kymantienė - pirmininkė

Marytė Šidlauskienė - vicepirmininkė

Eglė Rudzinskaitė - sekretorė

Ona Prašmutienė - išdininkė

Joana Hackett - narė

Edvardas Šidlauskas - garbės narys

Nuoširdžiai dėkojame buvusiai pirmininkei Ritai Mačiulaitienei už ALKF valdybos atstovavimą, didelį įnašą ir visokeriopą pagalbą apimant valdybos veiklą. Dėkojame Marytei Šidlauskienei cinant pirmininkės pareigas trumpam laikui šiais metais. Deja, dėl susidariusių sąlygų ir sveikatos negalėjo toliau eiti šias pareigas. Todėl pakvietė valdybos narę Birutę Kymantienę perimti pirmininkės pareigas.

ALK Federacija anksčiau buvo veikli Australijos katalikškmame gyvenime, bet paskutiniuosius apie 15 metų Federacijos valdyba leidžia

„Tėviškės Aidų“ laikraštį, tačiau kitokia veikla - neužsiima.

Visos lietuviškos parapijos, būtent Adelaidė, Melbournas ir Sydnejus tvarko savo katalikiškus bei kunigiškus reikalus savo nuožiūra.

„Tėviškės Aidų“ padėtis:

Esame nuoširdžiai dėkingi Adelaidės parapijai, kunigui Juozui Petraičiui už nuolatinę paramą, kuri padeda leisti laikraštį. Tik Jūs vieni ir remiate mus.

Laikraščio egzistavimas priklauso nuo skaitytojų kiekio ir jų sąauk. Šiuo metu lėšų turime tik iki 2006 m. pabaigos.

Mūsų laikraštis siunčiamas N.Zelandijai, Tasmanijai, JAV, Lietuvai, Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, Lietuvos Martyno Mažvydo bibliotekai, Adelaidės archyviui, Melbourneo vietos ir centrinei bibliotekoms.

„Tėviškės Aidai“ švęs 50 metų jubiliejų ateinančių metų vasario mėnesį (11d.).

MAZUR CARGO SERVICE

specializes in shipping humanitarian aids and personal goods from Australia to Eastern Europe. We service Poland, Czech and Slovak Republics, Russia (most of the territory), Estonia, Ukraine, Lithuania, Latvia and Bielorrussia, Kazachstan, Kirgizia and Uzbekistan.

Web site: www.mazurcargo.com.au

Price is \$A4.20 per kg and no weight limit.

Melbourne Deer Park tel. 9363 5132, Oakleigh tel. 9544 1911, Rowville tel. 9752 8903, Geelong Bell Park tel. 5277 0458, Sydney Panania tel. 9773 3969, Adelaide Flagstaff Hill tel. 8370 4750, Salisbury Downs tel. 8258 1331, Perth Como tel. 9367 3619 and Brisbane tel. (07) 3823 5813

We offer the best service and competitive rates for shipment. Our prices include free pick up from the sender, insurance** up to \$200.00 for each parcel and personal delivery to the addressee. There is no weight limit*** neither special packaging requirements - the parcel should be just carefully and solid packed. We offer our assistance with sending private belongings of people living Australia permanently. We cooperate with one of the best and the biggest shipment company in the world. Our containers go to Europe every 4-6 weeks.

** every parcel is insured against loss or damage occurring during transport but not as a result of careless packaging or when it contains material that may damage the content of the parcel.

*** some former USSR countries have limit 30 kg per parcel - please check with us

Vakaro skaitiniai...

MĒS IR MĒNULIS

Gilioje senovėje pastebėta didžiulė Mėnulio įtaka Žemės gyvenimui, potvyniams ir atoslūgams, augmenijai, gyvuliams ir žmogui. Nuo amžių žinoma, kad daug vešliau želia per jaunatį sodinti želdiniai, geriau auga jauną mėnesį kirpti plaukai ir nagai. Per pilnatį padaugėja nelaimingų atsitikimų. Kai kurie žmonės dėl mėnulio įtakos tampa veržlesni, energingesni, atbunda paslaptinga nuojauta, kitus ištinka pykčio priepuoliai ir kt. Mėnulis neabejotinai veikia žmogaus

gyvybines ir dvasines galias, nuotaikas ir įžvalgą. Itin pavojingi Mėnulio ir Saulės užtemimai. Jų metu padidėja įtampa, žmonės tampa irzlūsni, padaugėja nusikaltimų, skrybų. Pavojingiausias dvi dienos prieš ir po užtemimo.

Protingiausia būtų tam iš anksto pasirušti. Mintyse susitaikyti, kad viskas, kaip sakoma, kris iš rankų ir užgriuvusias negandas priimti ramiai, jei įmanoma, net pajaukauti.

Prienai...Išlaužas...

kunigas Kazimieras AMBRASAS SJ

Išlaužo bažnyčia 1963 m.

Prienuose aplankyta miškininko a.a. Juozelio Natkevičiaus žmona, su kuria laikėme stojamuosius egzminus 1952 m. ir penkerius metus studijavome universitete. Jos du sūnūs su savo žmonomis ir vaikais gyvena Kaune. Viena antikė su scenėle dabar rengiasi lietuvių k. egzaminui. Prienų miškų ūkis neišgėna buvusio vyr. miškininko našlės žmonos iš buto...

Išlaužas pasitiko drukna, per kurią prie laidotuvių namų išsiklausinėjęs, kur gyvena klebonas Zydrušas Burnys, pradėjau su Mindaugu kalbėti po Išlaužo miestelį, nes moteris, nusakiusi kelią, paaiškino miglotai: važiuoti tiesiai, pasukti į dešinę ir kamininis namas. Nei gatvės, nei numerio. Tik pavardė - anksčiau buvo pas Vilką, o dabar pas Vilkienę, nes vyras mirė. Kolei susiradome minėtą namą, dar reikėjo du triskart klausti. Pagaliau žalio namo nemažame kieme pamatėme trisantisį kun. Zydrušą, kuris jau taikstėsi sėstis į automobilį:

- Nebėk, klebone, iš namų. Matai svečių atvažiuo... - Kunigas rengėsi važiuoti į Aukštąją Panemunę į buvusio Sasnavos klebono kun. Kazimiero Dambrausko laidotuves. Taigi atsiveikinę su Mindaugu, sėdau į kun. Zydrušo važį, kuriame per balas visokiais keliais ir šunkeliais patraukėme į panemunius, kur radome belaukiantį Kauno dekaną, mano buvusį iš seminarijos laikų klieriką, dabar dekaną Vytautą Grigaravičių, Priskėlimo bažnyčios kleboną, taip pat ir keturis kunigus, su kuriais prie bažnyčios durų sutikome netrukus iš Šančių atlydėtą velionį, prie kurio karsto lotyniškai pagiedojo mešparus ir pradėjo šv. Mišias, per kurias manęs klebonas Deimantas Brogys paprasė pasakyti pamokslą...

Pasėdėję po pamaldų prie stalo, turėjau progos su salezičiais kun. Krizantu Juknevičiumi pasikalbėti apie tuos laikus, kai jis klebonavo Veisiejuose, o mano brolelis Konstantinas dirbo Leipalingyje. Sutarėme susitikti Palemonė, kur jis dabar su keliais konfratrais gyvena. Su Išlaužo klebonu bevažiudami link Rotušės aikštės, kur man reikėjo pasitikrinti kalendorių, kadangi kun. Zydrušas mane prašė per didžiausius jo parapijos atlaides pasakyti pamokslą, pasikalbėjome apie jo parapiją,

remontus, pamaldas, vaikus, bažnyčios lankomumą, žmonių pamaldumą ir...apie jo, klebono, sveikatą, nes šis jaunas vyras ne tik kosčiojo, bet ir dažnai žiovavo. Todėl paprašiau, kad vakare pasikaitintų karštame vandenyje kojas, išgertų kelias stiklines karštos arbatos ir suvalgytų sviestu apteptą riekelę duonos su česnaku, kad nereiktų ryti antibiotikų. Matyt, buvo ne tik nemiegojęs, bet ir persišaldęs.

Deja, mano dienos buvo užimtos, todėl su kun. Zydrušu sutarėme, kad pas jį atvažiuosiu per Teresėlės atlaides - spalio 4 d. Pasivaikščioję minutėlę ant mūsų namų stogo, atsiveikino, nes jau temo. Tiesmukas, geraširdis ir ūkiškas Išlaužo klebonas savo paparastumu, geru ir nuoširdžiu veidu man patiko...

Leidžiasi saulė. Kaip kasdien, taip ir šiandien miesto žiburai breną ir Nemuną. Žiebiais mieste šviesos. Ne tas, prieš kelias dienas matytas vaizdas su žaliuojančiais kalnais, vešlia augmenija apaugusiais šlaitais, giliais tarpekliais, ošiančiu vandenynu, koralų vingiais, spalvingomis reklamomis ir neįprasti margais kreoliškais, indiškais, tamsiais afrikietiškais veidais, spalvingais drabužiais. Viršum Nemuno ramiai puspėdamas nuskrenda lėktuviukas. Nuo sprogstančių medžių, krūmų ir žolės į viršų kyla nematomi srautai pavasariškų kvapų, kurie žadina, judina, kelia bet kokią gyvybę.

Mintys nuklysta į pašešupius, į panemunes, kur nuo vandens sklinda gaiva, kažkokia sultinga, gaivi ir gyvybinga drėgmė, kurioje, regis, gali net iš sausšakių atgimti gyvybė, gali atgaivinti užmirštus prisiminimus, gali nukelti mintis į toli, kur plevėna DIEVO gerumas, gailėstingumas, nemąžtanti šiluma, spinduliuoja begalinis gėris ir meilė.

Kūrėjas ypatingai pavasariais net gamtą perpildo jėga, gyvybe, viltimi ir gyvybine galia, kuri pranoksta sausrą, gėlą, neviltį ir verčia žmogų pakelti akis, pajusti širdimi atgaivą, atsinaujinimą, džiaugsmą, kurio negali užtemdyti net didžiausi rūpesčiai, negalios, skriaudos, stoka ar nelaimės...

Darnoje su gamta...

Kodėl Pegasas su sparnais?

Šalia savo pagalbininko arklio šeimininkas jaučiasi saugus, sunkią akimirką jam tyliai pasiguodžia, nusiramina. Žirgo teikiama jėgą žmonės pastebėjo jau prieš 60 milijonų metų. Azijos šalių liaudies medicinos žinovai sako, jog arklio mėsa padeda įveikti infekciją, o kumelės pieno produktas kumysas ypač naudingas silpniems vaikams. Tibetiškiems netgi sapnams apie arklių suteiktą gilią prasmę: susapnavai, kad joji žirgu - vadinas, ilgai gyvensi, o jei sapne išvydai kumelę su kumeliuku - tikėk, jog pasveiksi.

Arklys - unikalus gamtos kūrinys, įkūnijęs savyje grožį, darbštumą, ištikimybę, polėkį, stiprybę ir jėgą. Ne veltui ir žmogaus kūrybinio polėkio bei įkvėpimo simbolis Pegasas - žirgas su sparnais.

Taigi ką, be žinomos naudos buti, gali mums duoti žirgas? Ką apie nematomą jo jėgą kalba mokslininkai?

Gyvybė yra judėjimas. Kiekviena gyva organizmo ląstelė ir tarpusavyje susijusios ląstelių grupės vibruoja tik joms būdingu dažniu. Gyvosios gamtos vibracijos laukas akivaizdžiai veikia žmogų. Fizikai teigia, jog pirminis materijos energijos vienetas yra kvantas. Molekulės, garsai, spalva ir šviesa, vanduo ir žmogaus kūnas, netgi jo mintys ir emocijos - viskas sukurta iš tokių pačių dalelyčių, susiliejančių į vientisą kvantų lauką. Šis kvantų laukas yra tobulas, todėl sąlytis su atitinkamos vibracijos lauku ir turi teigiamą poveikį sveikatai.

Raiteliai, nors ir patiria traumų treniruočių ar žirgų lenktynių metu, yra kupini gyvenimo džiaugsmo. Pastebėta, kad joiant tarp žirgo ir žmogaus organizmų sukuriama vieningas vibracijos laukas. Ne veltui daugelyje tautų yra posakis: „Tu - ant žirgo!“ Vadinas, tave lygi visokeriopa sėkmė.

Sūduvos žaluma...

(Atkelta iš 2-o psl.)

mus nuo rusų karavių užpuolimo. Artyn Sasnavos - kiekviena pėda primena koki nors skaudų ar linksmesnį įvykį, mirusį ar dar gyvą kaimyną, bet dabar tiek išaugę naujų namų, pridęję nematytų sodybų, kad jau negali atskirti, kur gyvena Makarevičiai, Pužai, velionio kunigo Broniaus tėvai. Štai ten stovėjo progminazija, kurioje mokėsiis ketverius metus. Aure - valscius, iš kurio su priestatu vidurinė mokykla virtusi. Išsirikiavę ir kiti namai...

Vos privažiuos arčiau bažnyčios, suskamba varpai. Nejaugi pamaldos? Tikrai. Gera, kad mudu su Mindaugu išvažiuome anksčiau, pusę dešimtos jau būtume pavėlavę. Iškart dar galvojau aplankyti kapus. Bet ne - pirmiausia reikia skubėti bažnyčion, kur klebonas kun. Arvydas sėdėjo klausykoje, o paskui abudu aukojome šv. Mišias už prieš metus žuvusius avarijoje Marijampolės-Vilkaviškio kelyje Jonuką ir Verutę, Kastuką, Mamytę ir Tėvelį, visus prieš šio altoriaus aukojusias šv. Mišias, ypač už mirusį A. Panemunę kun. Kazimierą Dambrauską, kadaisė pastačiusį kleboniją, gyvenusį A. Panemunės slaugos namuose, kur jis buvo kapelionu. Gera, kad šį kunigą prieš du mėnesius aplankiau. Dabar jis jau palaidotas. Nors maža pažįstamų veidų. Dalindamas komunią pažinau buvusį mokytoją Vladą Žukauską, už geležinkelio gyvenusių Vosyliūtę. Jau maža šilumos šioje bažnyčioje, bet vis viena kiekviena pėda čia artima, pažįstama, sava. Štai senoji sakykla, klausykos, vargonai, aure lubos skylės, pro kurių vieną ir aš, dar būdamas Sasnavos progminnazijos mokinys, ne vieną kiaušinių paleidau iš tokios aukštumos į bažnyčios grindis. Tokia apeiga buvo lyg kiekvieno moksleivio garbės reikalas, drašos požymis, nes į bokštą reikėdavo

Jojimo menas - tai raiteli o sugebėjimas bet kurioje situacijoje išsilaikyti balne, valdyti žirgą, jausti jo judesius. Žiueros žavi ši harmonija, galbūt verčia ir šiek tiek pavdėti. O štai bioenergetikai, subtikios mokslo šakos atstovai, teigia, jog jojimas žirgu, be emocinio pasitenkinimo ir gražaus reginio, raiteliui suteikia ypatingos energijos. Koordinuoti judesiai, kai raitelis ir žirgas tarsi susilieja į vieną esybę, žirgo nugaros virpesiai - tai atitinkamo ilgio bangos - persiduoda raiteliui, veikia jo biolauką. Ši energija teigiama veikia psichiką, centrinę nervų sistemą bei visus organus.

Daug kur taikomas gydymas hipoterapija - jojimas žirgu. Tai ne šiaip sau pramoga, o fizinio ir dvasinio poilsio būdas. Hipoterapija (hipos graikiškai - arklys) taikoma gydant osteochondrozę, skoliozė, virškinimo negalavimus, susijusius su judėjimo stoka. Jojimas padeda sveikti sergantiesiems cerebriniu paralyžiumi, nervų sistemoms ar širdies ligomis. Mokslininkai netgi sukūrė sistemą, leidžiančią ligoniui parinkti žirgą pagal atitinkamus jo nugaros virpesius.

Pasak kinų medicinos, žirgo nugaroje yra labai svarbūs energetiniai centrai, kurie stipriai veikia raitelio energetinius centrus. Pastebėta, kad joiant padidėja ir žirgo bioenergetinis laukas. Tai subtilybės, kurias imasi tyrinėti mokslininkai. O mes iš gyvenimiškos patirties žinome, jog išmokę jodinėti, arklių pamilę vaikai lengviau nugali įvairias baimes, išsiugdo pastikėjamą savimi, tampa atsparesni žalingiems įpročiams. Jie auga drašūs, ištvėringi, moka mylėti ir branginti gyvybę.

„Valstiečių laikraštis.“

įsikepurnėti linguojančiomis ir labai netvirtomis kopėčiomis. Tad kaip čia dabar nuo kitų drašuočių atsiliksi... Aure - senoji pažįstama - ta pati švesto vandens akmeninė šlakstykla, prie kurios kartu su tėveliais eidavome priešlaktusį švestu vandeniu išeidami ir įeidami bažnyčion. Tik senojo būgno nebematyti. Kažin kur jis dabar? Kai per pamokslą paprašiau po pamaldų pasilikti tuos, kurie dar atsimesna Surgučių Ambrasus, visgi nedidelis būrelis žmonių susirinko. Tačiau jau tik tie tolimesni kaimynai, pažinoję tėvelius, augę su broliais. Artimiausiųjų kaimynų - nė vieno. Todėl padalinę visiems po savo „Aukšty...“ ar „Kristaus siela, pašvėsk mane...“ knygelę, atsiveikinau ligi parapijos šimtmečio, į kurį, jeigu Dievas duos, mėginasi po mėnesio kito atvažiuoti.

Klebonas, kaip ir kiekvieną sekmadienį, skubėjo į Ažuolų Būdą. Todėl mudu su Mindaugu aplankėme senąsias kapines, kur antkapinės plokštės, iš kurių dabar Mindaugo ir Rimutės rūpesčių atsirado dar kita su tėvelių, abiejų brolių ir brolienės pavardėmis buvo padėta vieton, o aplinkui buvo gražiai apdėliota gėlėmis ir dar kur ne kur degančiomis nuo vakarykščių metinių pamaldų likusiomis žvakelėmis... Pasimeldę prie kapo ir nusifotografavę, apžvelgę pasasnes, vėl senkeliu nudardėjome Marijampolės pas Mindaugą sūnų Paulių ir dukrelę Juditą, kuriedu džiaugsmingai sutiko atvažiuosį tėtį, su kuriuo apsikabinę iš abiejų pusių po vieną iš šalių ilgai sėdėjo prie stalo, ant kurio Stanaitienė, Algio žmona, stovėjo visokių gėrybių. Duskų papapaskoję abiemis vaikams pasaką apie jūroje gyvenusią undinę, kuri, pagriebusi iš vandens mažą kartūną, liepė ją nugabenti mažai mergytei į Marijampolę, o Vandenin nykštukas iš Indijos vandenyno prašęs nunešti berniukui, vardu Paulius, nedidelį koralų gabaliuką, kad jam primintų vandenyno šniokštimą, bangų siūbavimą, akmenuotą ir koralais padabintą pakrantę, iš kurios jam ir dabar nesiliauja mosavės, raudoną kepuraitę užsivožęs, elfas...